

28. 4. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Tip na dovolenou : Ráj, kde je vše na dosah ruky

Většině z nás stačí vylézt na střechu, abychom viděli moře, říká maltský básník Oliver Friggieri. Na ostrově ležícím ve Středozezemním moři na půl cesty mezi Evropou a Afrikou, je vše skutečně na dosah ruky. Nejvzdálenější místo není dál než tři čtvrtě hodiny cesty. Na Maltě máte pocit, že se tu všichni znají jako v jedné velké vesnici.

Nemusíte hlídat auto ani kapsy

Malťanů je všehovšudy 400 tisíc. Jenže na každého místního obyvatele připadnou ročně minimálně tři turisté.

V Chorvatsku jsou pláže hezčí, ve Španělsku počasí příjemnější. Málokde se však cizinec cítí tak pohodově jako zde. Jméno ostrova prý pochází od fénického "mahlet", tedy ochrana, bezpečí. A tak se tu cítí každý. Tady si nemusíte hlídat kapsy či auto.

Ale nejen to, Malťané jsou příjemní a přátelští. Do vínku dostali kombinaci anglosaské disciplinovanosti a středomořské přívětivosti. Ta první jim dává smysl pro pořádek, v této zeměpisné šířce až neobvyklý, ta druhá smysl pro radost a veselí.

Carpe Diem

Malťané si dovedou užívat života. Jejich slavnosti jsou pověstné. Od května do září se jediný víkend neobejde bez festy, oslavy na počest některého místního svatého. A že jich tu mají hodně.

Kromě toho je tu víc než tři sta kostelů (však se místní chlubí, že mohou denně do jiného), každý kostel má svého patrona, ten je i patronem městečka. Jednou do roka mu vystrojí okázalou několikadenní veselici s procesím, ohňostrojem, historickým představením, nebo dokonce s koňskými dostihy či regatou...

Zúčastnit se festy je zážitek, městečka se totiž předhánějí, které uspořádá svému patronovi velkolepější oslavu. Malta je přísně katolická země, rozvody a potraty jsou nezákonné. Nenajdete tu ani nudistické pláže, připravte se na to, že koupat se "nahore bez" by mohlo skončit pokutou.

Blíž k Evropě, nebo k Africe?

Tvrzení, že ostrov ležící na křižovatce cest mezi Gibraltarem a Suezem a Sicílií a Tuniskem je i křižovatkou kultur, není přehnané. Nejprve tu byli Féničané, prošli tudy Řekové, odehrávaly se zde bitvy mezi Římem a Kartágem, Arabové tudy táhli na Pyrenejský poloostrov. Téměř 300 let patřilo území maltézským rytířům, dva roky byl v rukou Francouzů, necelá dvě století mu vládli Britové.

Všichni tu zanechali stopy.

Arabové dali Maltě architekturu, základ jazyka a kuchyně. Rytíři vybudovali výjimečné hlavní město. Napoleon sem přinesl zákony, Britové státní službu, školství a druhý jazyk. Britské dědictví je ze všech nejvýraznější. Je cítit v myšlení lidí a vidět v ulicích a na silnicích. Když Angličané v roce 1964 odešli, zůstaly po nich telefonní budky, jízda vlevo a staříčké žlutočervené autobusy. Některé z nich jezdí po maltských silnicích víc než půl století.

Jeden ze stovek krásných kostelů

Co není na Maltě, najdete na Gozu

Na Maltě není příliš zeleně, ostrov nemá jedinou řeku, jediný potok. Jiné je to na jeho menším bratříčkovi, na ostrově Gozo. Roste zde dokonce tráva, na zelených kopcích se pasou kozy a ovce.

Zatímco Malta je hodně turistická a přelidněná (je to místo s nejvyšší hustotou obyvatel v Evropě), Gozo je stále ještě idylické místo pro romantiky. Není divu, že se zde Odysseus zapomněl na cestě z Troje. Návštěvníkům tu ukazují jeskyni, kde ho sedm let držela svůdná bohyně Kalypso.

Oáza klidu

Nedaleko je proslulá pláž Ramla Bay s červenožlutým pískem. "Gozo je pro turisty, kteří nemají rádi masovou turistiku," říká majitel restaurace v Marsafornu, Belgičan Amand Veranneman, který žije na ostrově 18 let. Místo ubytování v hotelu jim nabízejí bydlení ve starých venkovských domech, přestavěných na prázdninová sídla.

"Člověk tak může na pár dnů či týdnů žít vesnickým tempem života. Ráno si zajít do pekárny pro chleba, pro sýr k farmáři, na trh pro rybu, v poledne do vesnického krámků pro víno..." U něj pak pozorovat místní život, který se nikam nežene. Idylka a ideální místo pro lidi, kteří si nepotrpí na rušná turistická centra.

Na pár dnů sem jezdí uspěchaní byznysmeni z celé Evropy, na delší dobu penzisté z Británie. Utíkají sem před nevlídnou zimou. Cítí se tu dobře, jednak všichni Malťané mluví anglicky a jednak tu Britové mají rádi. Ale pozor, aby nedošlo k omylu, Gozo rozhodně není nudné místo, třebaže jeho hlavní město s dvojitým jménem Rabat-Victoria působí ospale.

Ráj i pro gurmány

Přijíždějí sem i fandové pěší turistiky, cyklisté, a především potápěči, pro ně je tu ráj. Stejně jako pro gurmány. Pokud chcete ochutnat typickou maltskou kuchyni, najdete ji spíše v malých vesnických barech.

Nejmaltstější z maltských jídel je králík, kterému se tady říká "fenek". Připravuje se pečený nebo dušený na víně s česnekem. Více si možná pochutnáte na další maltské specialitě - bragjoli, roládě z tenkého plátku hovězího, naplněného směsí mletého masa, vajec a bylinek, dušené na červeném víně a rajčatech.

MŮŽE SE HODIT

Jak se tam dostat

Letadlem z Prahy, lodí ze Sicílie

Kdy sem přijet

Nejlépe mimo hlavní sezonu

Jak se domluvit

Anglicky. Je to druhý úřední jazyk. Maltština je jediným semitským jazykem, který používá latinku. Má arabskou gramatiku i větnou stavbu, ale i slova z italštiny a angličtiny.

Co si odtud přivést

Sušená rajčata nakládaná v oleji, med, ručně pletené svetry z ovčí vlny, maltský nugát, vyšívané ubrusy

Další informace

Maltská centrála cestovního ruchu,
Perlová 1, 110 00 Praha 1, tel. 221 667
360

Ochutnat byste měli lampuku, jakéhosi mořského pstruha, který se upravuje na mnoho způsobů: na olivovém oleji, zepečený s rajčaty, česnekem, kapary a vínem, nebo také v podobě slaného koláče, rybí maso se špenátem, květákem... to vše zabalené v křupavém těstě.

K jídlu se podává víno - na Maltě si pěstují vlastní odrůdy Gellewza a Ghirghentina - nebo pivo, zajímavý je nealkoholický nápoj Kinnie, který se vyrábí z bylin a šťávy hořkých pomerančů. Připomíná fernet bez alkoholu.

Ke každému jídlu dostanete křupavý chléb hobza, namazaný slaným máslem chutná báječně. Za ochutnání stojí i malé kulaté sýry z kozího mléka, které se prodávají na trhu. Často se nakládají do oleje a octa s kořením a sušenými rajčaty. Z kozích sýrů se dělají vynikající slané koláče, kterým se říká jednoduše "cheese cake".

Maltská kuchyně je vůbec dost kalorická. Ostatně je to vidět i na místních. Malťanky jsou krásné, ale z našeho pohledu při těle. Nutno však říct, že svá kila nosí půvabně a vůbec je nehodlají skrývat do volných šatů. Ideál ženské krásy tu má zkrátka o pár kilo víc než u nás.

Zdroj: Idnes